

1. AMAÇ: Kontamine kullanılan el aletlerinin, ölçü kaşıklarının ve hastaya kullanılmış tüm tıbbi araç ve gereçlerin yüzeylerini çıplak elle dokunulduğunda enfeksiyon riski oluşturmayacak derecede üzerindeki mikroorganizmalardan arındırmak, çevreyi ve çalışan personeli enfeksiyon riskinden korumak, tıbbi malzemelerde korozyon oluşumunu önlemektir.

2. KAPSAM: Bu talimat steril edilerek tekrar kullanılabilen tıbbi araç ve gereçler ile tıbbi cihazları kapsar.

3. KISALTMALAR: Merkezi Sterilizasyon Ünitesi: MSÜ

4. TANIMLAR:

Kontaminasyon: Mikrobik ve parçacık kökenli kirlenmedir.

Dekontaminasyon: Kontamine tıbbi araç ve gereçlerle, yüzeylere çıplak elle dokunulduğunda enfeksiyon riski oluşturmayacak derecede, üzerindeki mikroorganizmalardan arındırma işlemidir.

Korozyon: Tıbbi araç ve gereçlerin yüzey değişiklikleri, aşınma ve hasarlanmasıdır.

- Temizlikte kullanılan deterjan ve diğer kimyasallar
- Temizlik için kullanılan suyun kalitesi
- Yetersiz temizlik
- Yetersiz durulama
- Yetersiz kurutma
- Sterilizasyonda kullanılan buharın kalitesi
- Aletin üzerindeki mikrobiyal yük, korozyona neden olabilecek faktörlerdir.

5. SORUMLULAR: Bu talimatın uygulanmasından hemşireler sorumludur.

6. FAALİYET AKIŞI:

- Ortamda bulunan mikrobik ve parçacık kaynaklı kirlilik yüksek olduğundan dekontaminasyon işlemi diğer çalışma alanlarından fiziki olarak ayrı bir alanda yapılır.
- Kullanılan aletler kullanımdan hemen sonra bekletilmeden dekontamine edilir.
- Dekontaminasyon işlemi kliniklerde yapılır.
- Dekontaminasyon işlemi koruyucu sırasında koruyucu giysi, önlük, gözlük, eldiven, maske kullanılır.
- Muayene edilen ve tedavi gören hastalarda kullanılan el aletlerinin tümüne (HIV, Hepatit A, Hepatit B, Hepatit C vb.hastalıklar) ayrımı yapılmadan uygun konstrasyonda hazırlanmış üretici talimatlarına, süresine uygun zamanda dekontaminasyon işlemi uygulanır.

Dekontaminasyon Alanı (Kirli Alan):

- Dekontaminasyon alanına sadece dekontaminasyon işlemi yapılır.
- Zemin ve duvarlarda toz ve nem tutmayan, temizliği kolay malzemeler tercih edilir.
- Dekontaminasyon alanında kullanılan her türlü araç ve gereç kolay temizlenebilir. Temizlik ve dezenfektan
- solüsyonlara dayanıklı pürüzsüz yüzeylerden oluşur.
- Dekontaminasyon bölümünde bulunması gereken asgari donanım:
 - El yıkama lavabosu
 - Dekontaminasyon işlemi için kullanılacak lavabo
 - Dekontaminasyon kabı
 - Dekontaminasyon solüsyonu
 - Koruyucu giysiden (eldiven, sıvı geçirmez önlük, gözlük, maske) oluşur.

Dekontaminasyon Solüsyonun Hazırlanması

- Dekontaminasyon solüsyona, dayanıklı, kolay temizlenen, ışık geçirmez, kapaklı bir kap içinde hazırlanır.

- Dekontaminasyon kabı, solüsyonlar ile reaksiyona girmeyen malzemeden mamüldür.
- Dekontaminasyon işlemi için orta düzey dezenfektan kullanılır.
- Dekontaminasyon solüsyonunun, seyreltme oranı, seyreltme için kullanılan suyun özellikleri ve seyreltilmiş solüsyonun kullanım ömrü üretici talimatına göre belirlenir.
- Dekontamine edilecek tüm aletlerin tamamını örtecek miktarda solüsyon hazırlanır.
- Her yeni solüsyon hazırladığında etiket bilgileri yazılır. Bu etiket solüsyonun adını, seyreltme oranını, ne kadar süre kullanılabilirliğini, temas süresini, hazırlandığı tarihi ve saati, hazırlayan kişiyi tanımlar.
- Dekontaminasyon solüsyonun kabı işlem dışında açık bırakılmaz, kapağı kapalı tutulur.
- Dekontaminasyon solüsyonu üretici talimatlarına uygun sıklıkta ve kirlilik oluştuğunda (renk, koku vb.) değiştirilir.

Dekontaminasyon İşleminin Uygulanması

- Dekontamine edilecek tıbbi araç ve gereçler üzerindeki kaba kirden (kan, vücut sıvıları, ölçü ve ilaç kalıntıları vb) arındırılmak için önce sudan geçirilir. Bu işlem sırasında silme, fırçalama, ovma vb. işlemler yapılmaz.
- Tek kullanımlık kesici- delici aletler (bisturi, enjektör ucu vb.) kontrol edilir ve dikkatlice diğer aletlerden ayrılır. "**Tıbbi Atık Talimatı**"na uygun şekilde bertaraf edilir.
- Sudan geçirilen aletler dekontaminasyon kabına dekontaminasyon solüsyonu tüm yüzeylerini kapsayacak şekilde yerleştirilir.
- Eklemler aletler (makas portegü vb.) solüsyona eklem yerleri açık olarak yerleştirilir.
- Aletler dekontaminasyon solüsyonunda üretici talimatlarına uygun şekilde bekletilir.
- Elektrikli cihazlar, cerrahi motorlar ve lümenli aletler her kullanımdan sonra orta düzey dezenfektan sprey sıkılır ve 15 dakika teması sağlandıktan sonra cihaz sap kısmından uç kısmına doğru (biyolojik yükün en az olduğu bölümden en çok olduğu bölüme doğru) silinir. Gün sonunda dekontaminasyonu ve yağlanması yapılarak merkezi sterilizasyon ünitesine gönderilir.
- Dekontamine edilen malzemeler temizlik sonrası uygulanacak sterilizasyon yöntemine uygun ilgili formlara kaydedilir. "**Alet set ve malzemelerin MSÜ'ye teslim edilmesi ve MSÜ' den teslim alınması talimatı**"na uygun şekilde M.S.Ü'ye ulaştırılır.
- Dekontaminasyon alanında ayrılırken eller "**El Hijyeni Talimatı**"na uygun şekilde yıkanır.
- Her kirliliği teslim sonrası %1 sulandırılmış hipoklorit ile kirliliği taşıma konteyner veya sepeti silinerek dekontaminasyonu yapılır.
- Kesici delici alet yaralanması vb. durumlarda "**İstenmeyen Olay Bildirim Formu**" doldurulur. Hemşirelik ve Servis Hizmetleri Koordinatörüne bilgi verilir.

7. İLGİLİ DÖKÜMANLAR:

Tıbbi Atık Talimatı

Alet Set Ve Malzemelerin MSÜ'ye Teslim Edilmesi Ve MSÜ' Den Teslim Alınması Talimatı

El Hijyeni Talimatı

İstenmeyen Olay Bildirim Formu